

TEDENSKA SLIKE

Štev. 23.

V Ljubljani, v sredo 7. junija 1916.

Leto III.

Naši vojaki v črnogorski skupštini (drž. zbornici) na Cetinju. Kjer sede danes vojaki, so sedeli poprej črnogorski poslanci, kjer naši častniki, poprej črnogorski ministri.

Ob slovesu

V bistri Savi deva zala
snežno je perilo prala.

A med delom pogled bega
često ji na onkraj brega.

Tam iz dalje nekdo vriska . . .
njej srce se v boli stiska.

Lica so ji smrtno blede,
ko na bregu ga ugleda:

»Za klobukom listek beli
in na prsih nagel vscevi!«

Vzre jo in od onkraj Save
z roko daje jej pozdrave.

»Misli name« — še zavpije
in očem se njenim skrije.

Deklica se je sklonila
solza v vodo je kanila.

Te dni so praznovali Čehi 50 letnico Smetanove narodne opere „Prodane neveste“, slavne po vsem svetu.

Ferdo Kozak:

Gospa Marta.

Usahnile so rože njenih lic, že davno je minil tisti čas, ko so še cvetele v polnem zanositem sijaju. Življenje drvi naprej kakor orkan, trenutek je njegov dih in že ga požoro daljina.

Gospa Marta, vzgojena v strogem malomeščanskem duhu, je bila dolgo let igralka na nekem malem provincijalnem odru. Pet let po svoji poroki je zapustila gledališče in se posvetila domačemu ognjišču, ki ji pa ni bilo dolgo usojeno. Mož ji je kmalu umrl in ji zapustil malo premoženje, ki ji je komaj, komaj zadostovalo za najpriprostejše potrebe. Živela je skromno in samotno, spomini preteklih dni so ji bili edina duševna hrana. Par prijateljic, ostarelih pri gledišču, ji je včasih pomagalo krajšati dolgočasje zimskih večerov, na poletje pa so jo redno vsi pozabili. Govorili so o njej, da je umrla za ves svet, da je preživela svoj čas in da čaka le še zadnje postaje svojega življenja. Kljub temu pa je gospa Marta imela že dolgo vrsto let veliko misel v svoji duši, ki je bila ves njen življenski cilj. Oprijemala se je je z vso silo in trmo osamelih in jo čuvala pred svetom kakor svetinjo.

V dneh najljepše mladosti je imela brata, ki ga je ljubila bolj kakor očeta. Bil je sicer mlajši od nje, a spoštovala in poslušala ga je brez ugovora. Večkrat so se ji posmehovali zaradi te pokornosti in odvisnosti od brata, pa zaman. Vsaka njegova beseda ji je bila sveta, vse kar je imela, je dala Ivanu.

Nekega dne — Marti je bilo enaindvajset let — sta se sprla oče in Ivan zaradi nekih stvari, ki jih je brat zagrešil. Oče ga je karal izprva samo z običajnimi besedami, ko pa je postal Ivan naenkrat surov, ga je oče spodil iz hiše. Mati je jokala in prosila, Marta se je kakor brezumna metala po postelji, toda oče ni odnehal. Drugo jutro je Ivan odpoval. Od tistih dob je poteklo že več kakor šestintrideset let, a o Ivanu ni čul nihče ničesar več. Ljudje so govorili marsikaj, a pravega ni vedel nihče. In takrat si je Marta prisegla, da mora še enkrat videti svojega brata, pa naj stane kar hoče. Poiskati ga je hotela na vsak način, četudi kot berača.

Par let je bilo njeno poizvedovanje brezuspešno. Pisala je na vse strani, na razpolago so ji bili razni ugledni možje, prijatelji njenega pokojnega očeta, pa zaman. Zadnji čas pa je že večkrat nenadoma odkrila bratovo sled, a jo vsled premale pozornosti v

hipu zopet izgubila. Izvedela je le toliko, da je mornar, da ima ženo in otroke, a več ne.

Nekoč je po naključju zopet dobila njegov naslov. Pisala mu je, naj jo obišče, a bratov odgovor je obsegal samo prošnjo za večjo vsoto denarja. Marta se ni ustavljala. Poslala mu je takoj, kolikor je želel in ga zopet povabila k sebi. Toda Ivan ni odgovoril. Drugo pismo ga pa že ni več našlo na tistem kraju. Ta kratki stik z bratom, je Marto še bolj podžgal k iskanju in povpraševanju. Sicer je bila užaljena, da ni za svojo pošiljatev prejela niti zahvale, pa se je končno v misli, da ima brat preveč opravila z drugimi stvarmi, potolažila.

Leta so potekala, in Marta je iskala in čakala. Izmučena od starosti in čakanja je počasi jela opuščati nado, da vidi brata. V najbolj skriti globini njene duše je sicer še tlela iskrica upanja, a v splošnem se je pa že udala v usodo in se celo sama posmehovala trdnosti svoje vere, dokler ni pred mesecom dni naenkrat zopet prejela bratov naslov. Pisala mu je takoj in nestrpno pričakovala odgovora. Končno ji je pisal, da je bolan in da hrepeni po domovini. Marta mu je še tisti hip sporočila, naj preide k njej in zdaj ga je čakala vsak dan, vsako uro, vedno nestrpneje, vedno težje. —

V sobi je bilo mirno in tiho. Mrak je že polegla po kotih in se ovijal v mehkem objemu krog mize in omare, puščoba samote je dremala v ozračju. Gospa Marta je sedela kraj okna in strmela na ulico. Luč je lila iz izložb na cesto, promet je bil precej živahen. Nad mestom je ležal večer, čist kakor kristal, topel in mehak.

Služkinja je odprla vrata in tiho prižgala luč.

»Milostljiva, zunaj je neki človek, ki bi rad govoril z vami!«

Gospa Marta je pobledelela.

»Naj vstopi!«

Vstala je, stopila k mizi in se oprla na njen rob. Kakor krč je zgrabilo njena usta, ko je zazvenel od vrat trd, hrapav glas:

»Dober večer, Marta!«

»Ivan!«

Stopila je k njemu in ga prijela za roko.

»Ti si?«

»Zakaj pa ne?«, je on suho odvrnil.

Bil je jako visoke, koščene postave. Človek je nehote pomislil na silno moč, ki je počivala v tem telesu, ko je gledal žilave roke in bahato razmahnjena pleča. V obrazu je gospodarila tista trdota in napol odurnost, ki je lastna vsem mornarjem, lica so bila vsled bolezni vpala in blede. Nad visokim, razkavim čelom se je košatil šop rdečih las,

Višji poveljnik avstro - ogrske armade, feldmaršal nadvojvoda Friderik pregleduje 52. pešpolk, ki se je odlikoval na mnogih bojiščih.

brada iste barve je kodrasta in razmršena lila pod podbradkom od ušesa do ušesa. Priprosta, rjava obleka je bila oguljena in na več mestih zašita, čepica zamazana, čevlji okorni in raztrgani.

»Ivan! Je li to mogoče?«

Ob pogledu na sestrično razočaranje in strah, se mu je lice skremžilo v osoren posmeh.

»Ako hočeš, grem! Nisem te prosil, da me vabiš k sebi!«

»Ne, ne, ostani! Sedi, prosim.«

Brez zadrege, lastne ljudem, ki niso vajeni kretati se v malo boljših sobah, je Ivan stopil k mizi, vrgel čepico na stol, sam pa sedel na drugega. Iz notranjega žepa je privlekel zavoj tobaka in si zvil cigareto. Marta ga je nemo opazovala. Skoro v vsako gubo na njegovem obrazu so se potopile njene oči in le s težavo je zasledila tu pa tam sled prejšnjih potez; da celo oči so imele drugačen sijaj, kakor prej.

»Zakaj me gledaš?«

»Spremenil si se, Ivan, zelo spremenil.«

»Tudi ti si se zelo postarala.«

Marta se je nasmehnila in ni odgovorila.

»Bila si poročena?«

»Da.«

»Nimaš nič otrok?«

»Ne.«

»Mož ti je gotovo dosti zapustil?«

»Toliko, da živim...«

Pogledala ga je začudeno in zazdelo se ji je, da govori s tujcem.

Po večerji sta sedla na divan in govorila o mladosti. Toda Ivan se nikakor ni hotel spuščati v podrobnosti. Odgovarjal je kratko in suho, po očetu in materi ni vprašal niti enkrat. Marti je bilo težko in napeljala je pogovor na njegovo družino.

»Koliko otrok imaš?«

»Pet!«

»Kakšna pa je tvoja žena?«

»Molči o njej. Sovražim jo!«

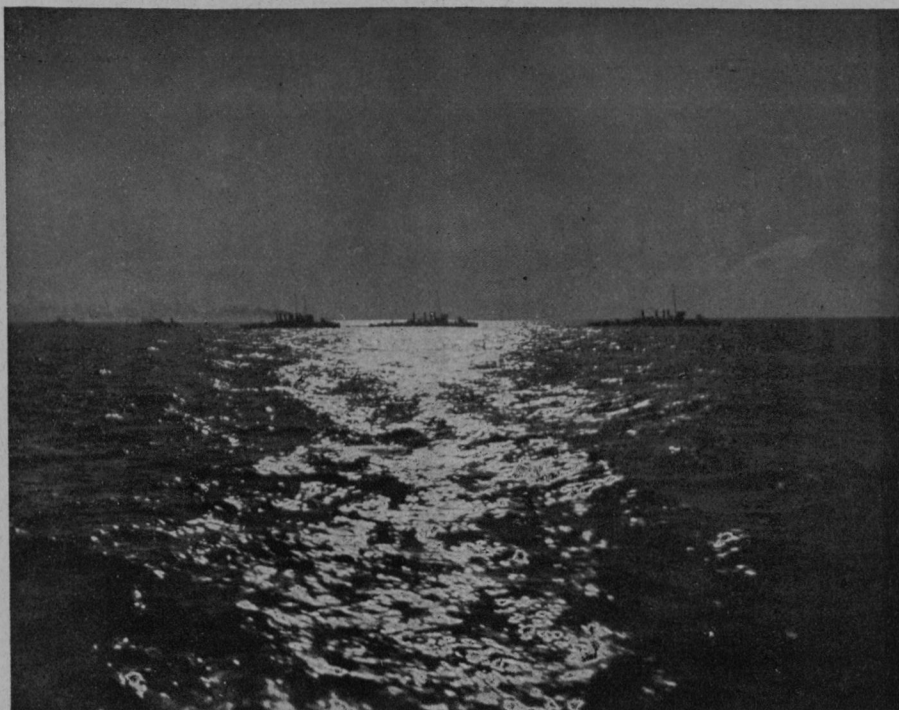
Marta se je zdrznila.

»Ti nisi srečen?«

»Srečen! Kaj mene to zanima, toda družina je vrag. Žena hoče kruha, otroci vpijejo po njenem vzgledu in ti živi vse ali pa pogini.«

»Zakaj si se pa ženil.«

»Te morda jako zanimajo moje zadeve.«

Naše torpedovke na straži proti Lahom na Adriji.

Umolknila sta. Marti je postajalo vedno neprijetnejše poleg njega. Pričel se je je ločevati občutek, da se vrže nanjo.

»Marta! Koliko denarja ti je zapustil tvoj mož?«

»Ne vem. Mislim, da bo dovolj do konca.«

Ivan je gledal v tla in se rahlo smehljalo.

»Gotovo si ga naložila v vseh mogočih hranilnicah.«

»Ne, imam ga pri sebi.«

Bratu so vzplamtele oči. Da bi prikril strast, ki je sevala iz njih, je vstal in pričel hoditi po sobi. Marta ga je opazovala, dočim ji je polnila srce nenavadna tesnoba. Čez nekaj časa je obstal pred njo in ji položil roke na ramo.

»Zelo si se postarala, Marta!«

»Leta so bila težka...«

»So dolga.«

»Res, ni jih baš premalo.«

Sklonil se je nižje k njej in jo pobožal po laseh.

»Ej sestra, zdi se mi, da boš kmalu zaspala...«

Marta ga je prijela za roko in mu tretaje strmela v oči.

»Zakaj govoriš tako!«

»Ker vem, da ne boš živela dolgo. Kaj je tebi treba bogastva, ko pa nekega dne zaspis in se ne probudiš več. Veruj, da so že štete tvoje ure.«

»Bogastvo? Saj ga nimam!«

»Mogoče ga pa tajiš?«

Nasmehnil se je.

»Ivan!«

Tisti večer nista govorila več. Kljub zgodnji uri je šla Marta spat in Ivan se je podal v odkazano mu sobo. —

Pretekla sta že dneva, a Marta ni čula drugega od brata, kakor večno ponavljanje onega prerokovanja V časih jo je izmučil do solz, da se je užaljena in razočarana umaknila v svojo sobo, kar je bilo njemu, kakor so pričale oči, le po volji.

Tretji dan pa Marta ni več našla brata v njegovi sobi. Vprašala je služkinjo, kje je, a ta ga niti videla ni tisto jutro. Marta je polna čudne slutnje šla v sobo, kjer je vedno delala ali pisala. Na mizi je ležal droben listič.

»Kaj ne sestrica, da me pustiš odslej v miru. Ne vprašuj po meni, ker me ne najdeš nikoli več. Zla ti menda nisem učinil, ker vem, da ni več daleč tisti dan, ko zaspis za vedno. Ivan.«

Martine oči so zablodle po sobi, se nenadoma razširile v mrzli grozi in se trudne uprle v tla. Sesedla se je na bližnji stol in zastokala. Bilo ji je kakor da so se ji spodmaknila tla pod nogami in s strahom je pomislila na bodočnost. Z bratom je namreč izgubil tudi ves njen denar.

Ruska „Devica orleanska“.

Tudi v sedanji vojni nastajajo legende in pravljice. Tako se je rodila v bojih ob Besarabski meji in v Bukovini legenda o ruski »Devici orleanski«, o kateri poroča »Frankfurter Ztg.«

Spočetka januarja t. l. so ruski vojaki ujetniki prvič pripovedovali, da jim je bila poveljnik »devica«. Potem so naši častniki zvedeli, da služi res v ruski vojski neko dekle

Črnogorski minister Jovo Popović in črnogorski major Lompar, odposlanca črnogorske vlade in vojske, ki sta ponudila kapitulacijo črnogorske armade.

in da ima šaržo podčastnika. Kmalu se je zvedelo, da se devica piše Černjavka Gluščenkova.

V bojih meseca junija 1915 je padel blizu Črnovic na hribu Dolžok poveljnik čerkeskega bataljona, major Ivan Gluščenko. Naši vojaki so ga pokopali v vso častjo. V božiču 1915 pa je prišla k ruskim četam ob bukovinski meji 19 letna hčerka padlega majorja: visoka, vitka, krasna črnolaska, Černjavka Gluščenkova. Kmalu je postala korporal ter se kot izredno hrabra ženska vdeleževala najbolj nevarnih podjetij. Vodila je patrolje, ki so rezale žične ovire ter se vdeležila 14. in 19. januarja naskokov na hrib Dolžok. Legenda trdi, da je neranljiva, da je ne zadene ne kroglica, ne rani bajonet, ker vsako orožje odleti od njenega telesa. Kdor se ž njo vred bojuje in pade, pride gotovo v nebesa. Vsi ruski ujetniki govore o nji kakor o svetnici ter jo imenujejo le »devico«. In kot devico so jo poznali tudi naši vojaki, dasi je ni videl nikdar nihče.

Dne 16. ali 18. februarja ponoči pa se je ob Prutu približala neka ruska patrolja našim žicam ter jih je rezala. Naši vojaki so streljali s puškami in s stroji, rakete so razsvetljavale okolico in končno je bila ruska patrola poražena, da si je metala ročne granate. Rusov je bilo 11; 10 mož in poveljnik. Osem Rusov je padlo, dva so naši živa ujeli. Le poveljnik je ušel, dasi je bil tudi ranjen. Ko pa so naši ruska ujetnika vprašali, kdo je bil poveljnik, sta povedala, da je bila »devica«.

Nekaj dni nato je bilo čitati v ruskem uradnem poročilu, da je bila vzhodno Mahall, 11 km od Črnovic težko ranjena korporalka Černjavka Gluščenkova, dekle, ki se je odlikovalo v bojih že večkrat.

Kaj se je zgodilo ž njo kasneje, ali še živi ali je umrla, ni znano. Toda v legendi živi dalje kot »devica«.

Vojne sirote in jerobstvo.

Vojna vzame mnogim otrokom očeta. Matere si s sirotami ne bodo znale same pomagati, zlasti za dečki bodo imele križe. Ženska ima navadno preveč dobrote, a premalo energije v sebi, da bi mogla otroke pravilno vzgojiti. Najdejo pa se tudi ženske, ki so lahkomišelné, in marsikaka vojna vdova misli že par mesecev po moževi smrti na novo možiteva, a prepušča otroke propalosti in bedi. Seveda je tudi mnogo dobrih, razumnih mater, ki so dobre vzgojiteljice otrok, ki pa vendarle ne bodo mogle same dovolj skrbeti za vzrejo in vzgojo svojih potomcev. Zato so dobile sedaj sirotinske oblasti pri okrajnih sodiščih posebna navodila, kako je skrbeti za deco padlih ali umrlih junakov.

Kakor hitro se zve, da je očevojak resnično mrtev, mora sirotinska oblast takoj poskrbeti mladoletnim otrokom jeroba (varuha). Kjer ni dobiti zavesljivega variha med sorodniki, se imenuje vestnega uradnega variha, ki se mora resno brigati za vzrejo, vzgojo in izobrazbo sirot. Predvsem mora varuh poskrbeti za državno pokojnino ženi in za vzgojnino otrokom ter tudi za zdravniško pomoč, ki je revežem itak povsod brezplačno na razpolago. Sirotinska oblast mora varuha poučiti o višini pokojnine, ki jo ima dobiti vdova, in o višini vzgojnine, ki jo morajo

Notranjost cerkve v tirolskem Sextenu, ki so jo razrušili laški topovi.

dobiti iz državnih sredstev junakove sirote. Varuhi morajo torej sestavljati prošnje ter pobrigati se, da imajo te prošnje hitro popoln vspeh. Poskušati morajo, če treba, da oddajo otroke v dobre hiše v vzgojo, ali, če je možno, da otroka kdo pošinovi ali pohčeri. Če so otroci tudi brez matere, se lahko oddajo v kak zavod. A sirotinska oblast ima

dolžnost, dejansko brigati se za sirote ter pozvedovati, ali so otroci res dobro oskrbovani ali se marljivo uče, kako se vedejo in kako napredujejo telesno in duševno. Za uspešno nadzorstvo nad varuhi se osnujejo posebni uradi. Ti uradi bodo imeli dosti važnega dela, ker navadno so varuhi nebrizni in le redki so dobri, skrbni varuhi. Vbodoče se bo sirotinska oblast živo zanimala za delovanje sirotinskih varuhov ter bo nebrizne in zanikarne takoj odstavljala. Če se bo to resnično strogo izvajalo, bo skrb sirotinske oblasti bogato poplačana. Varuhi bodo morali redno poročati o razmerah svojih varovancev, in predsednik sirotinske oblasti se bode moral še osebno prepričati o tem, ali oskrba in vzgoja vojnih sirot odgovarja predpisom zakona. Zlasti se bo moralo gledati, da se sirote pravno ne kvarijo ter da se v šoli resnobno uče; ko pa šoli odrastejo, so jim mora poiskati poklic ali delo. Varuhi morajo biti sirotam drugi očetje ter storiti vse, da postanejo otroci zdravi, marljivi in koristni državljani.

Tako določa zakon. Toda najboljše zakon ne koristi nič, če ga ne izvršujejo. Treba bo torej predvsem skrbeti, da bodo v sirotinskih oblastih uradniki, ki imajo srce za sirote in katerih delo ne bo ostalo le na papirju. Za oskrbovanje sirot je treba očetovskega čuvstva, globokega poznanja otroške duše in ljubeznive energije. Vsak birokrat, če tudi je še toli izvrsten sodnik, ni za ta posel. Le redki so možje, ki imajo voljo in sposobnost, pečati se s težkim, odgovornostim bogatim poklicem otroškega varilstva. Bele vrane so vzorni varuhi. Državna oblast bo imela mnogo resnega dela, da uveljavi zakon tako, da bo na korist sirotam in domovini. Poiskati med moškimi in ženskami sposobne, resnično navdušene in razumne varuhe vojnim sirotam, bo prva, najvažnejša naloga. Naj bi se izvršila temeljito, potem bodo naši junaki mirno počivali v črni zemlji, ki so jo branili s svojo srčno krvjo!

Skupina čeških invalidov, ki so se vrnili iz Rusije preko Švedije domov. Večina je brez roke ali noge. Četovodja s palico je Slovenec Lj. Volarič. (Glej notico!)

Špijonova usoda.

Roman.

(Nadaljevanje)

— Torej še vedno mislite, da sem morilka.

— Zamislite se v moj položaj! Kaj naj verjaem? Vaš prejšnji ženin je ustreljen. Bil je špijon. Popirje, zaradi katerih je prišel v naše mesto, imate vi. In vi ste nevesta stotnika generalnega štaba, ki je zaupnik okradenega generala.

— Uvidim, je rekla baronica in vzdihnila. Če bi vam rekla nekaj, kar bi onemogočilo vsako slično nadaljnje sklepanje, ali bi mislili potem še vedno, da sem morilka?

— Prosim vas, častita baronica, ne izprašujte, blagovljite samo odgovarjati.

— Torej poslušajte, je dejala baronica s težavo. Umorjenec ni bil moj zaročenec. Bil je — moj brat!

— Giorgio di Castellmari, nekdanji častnik?

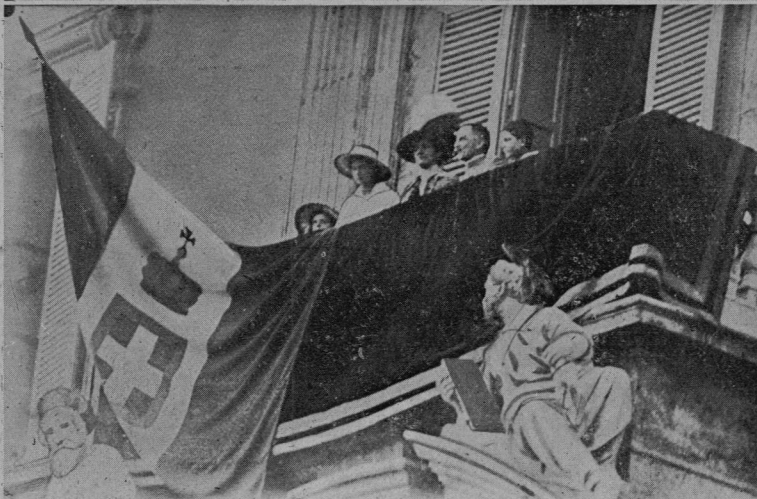
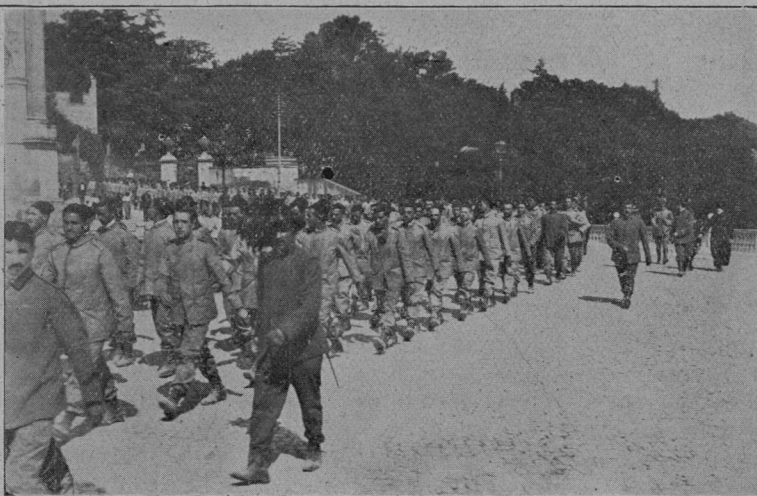
in ki je bil vreden vsled svojih zmožnosti velike bodočnosti.

— A... taka je stvar. Z enim mahom je postavljena tako cela zadeva na glavo. Zdaj je vse drugače. Torej vaš brat...

— Razumete zdaj, zakaj me morate smatrati za svojo zaupnico?

— Gotovo. Samo tega ne vem, zakaj ste tako dolgo molčali.

— Zato ker sem morala imeti najprej popirje, da spravim drugo stvar s sveta.

Laški trdnjavski mesti Asiago in Arsiero padli 30. maja t. l. v avstrijsko oblast. Naša ofenziva od 15.—30. maja t. l. iz Tirolske na Laško je sijajno uspešna in zmagovita.

1. Prihod laških ranjencev na postajo Roma Termini. 2. Laški vojaki marširajo na kolodvor. 3. Laški bersaglieri na vaji. 4. Kraljevska obitelj na balkonu palače. 5. Kraljica Helena na kolodvoru. 6. Demonstracije proti Avstriji v Rimu.

— Umor nima s popirji nobenega stika.

— Tega tudi jaz ne trdim. Verjetno pa je, da je bil Giardini vaši zvezi s stotnikom na potu. Verjetno je dalje, da bi se hoteli vi za vsako ceno iznebiti človeka, ki ogroža vašo življenjsko srečo. Kaj pravi na to.

Baronica je gledala v tla in molčala.

— Ali ne uvidite tega?

— Da, on. Ali zdaj še vedno verjame, da sem jaz...?

Policijski svetnik je skočil kvišku.

— Vaš brat!? je ponavljal razburjen. Tisti Giardini, ki so ga prijeli radi špijonaže, je bil vaš brat?

— Da, moj ljubi, edini brat, je rekla bolestno. Bil je najboljši, najplemenitejši človek, ki je svojo domovino vroče ljubil

Moj brat ni zdaj več špijon in stotnik Fernkorn ni prizadet. Če bi bila govorila prej, bi bila morda uničena sreča mojega življenja, Zdaj pa je odvisno vse od vaše diskrecije.

— Policijski svetnik se je tiho in vljudno priklonil.

— Pritem si je mislil: Čudno je, kako preprosto si ženska vse predstavlja. Odkod ima pa popirje? Odkod pa ve, da je bival

njen brat v našem mestu? In da ga je nekdo umoril? Zakaj je bežala v Italijo? Vprašati bi jo bilo treba še tisoč stvari, toda policijski svetnik se je zdržal in tiho poklonil.

Bil je popolnoma zadovoljen s tem, kar je zvedel. Na avstrijskih tleh bo nadaljnje izpraševanje enostavnejše.

Vprašal je samo:

— Kaj je, baronica, vi vztrajate pri svojem sklepu in se peljate z nami? Ker se je vsa stvar povsem predrugačila, je vaša prisotnost tem važnejša.

— Gotovo, gospod svetnik. Potrudim se še bolj kakor vi, da najdem morilko svojega brata.

Policijski svetnik se je spoštljivo priklonil in poljubil baronici roko.

Izpoved je Meto jako olajšala. Bila je kakor prerojena. Svetlih oči se je vrnila v salon, kjer sta Martinič in stotnik molče čakala.

Hitela je pred svojega zaročenca, ga prijala za obe roki in mu gledala naravnost v oči.

— Vse, vse je spet v redu.

Stotnik je pogledal Korena, ki je priklimal in govoril.

— Da, zdaj je spet vse v redu.

— Ali mi ne maraš povedati, je vprašal stotnik nekoliko ostro, kakšne skrivnosti si zaupala gospodu svetniku?

— Naravno. Takoj!

Prijela je stotnika za roko in ga potegnila k sebi na divan.

— Prosim te, pojasni mi tri stvari: Prvič, kdo je umorjenec in ali je bil res z baronico zaročen, drugič, ali je Meta s tem umorom v zvezi in na kak način in tretjič, kaj je bilo v spravi za akte?

— Odgovor je lehak, je odgovoril Koren mesto baronice. Umorjenec je baroničin brat, v spravi pa so bili rodbinski dokumenti, ki točno dokazujejo, kdo je bil Giardini.

Stotnikov pogled se je zjasnil. Nekaj mladega je spreletelo njegova lica.

— Ali res, je veselo vzkliknil in pogledal Meto, ki je strmela vanj in mu kimala. Torej ni vse skupaj nič. Ti nimaš s stvarjo nobenega stika. Uboga Meta! Tedne in tedne so te mučili.

Stotnik se je sklonil nad baroničino roko, jo pobožal in poljubil. Popolnoma sta ga preplavili nežnost in skrb za nedolžno ljubico.

Meta je policijskega svetnika hvaležno pogledala.

Dr. Martinič pa je bil zelo iznenaden. Policijski svetnik se je vedel, kakor bi tega ne opazil.

— Veselim se, da se je moja pot vsem tako po volji iztekla. Upam, da me gospoda tudi v mojem uradu ne zapusti, če jo bom prosil pomoči.

Policijska uradnika sta se poslovila.

Naša trenska kolona v pomladanski zimi na Ruskem Poljskem.

Ko je zavil voz mimo prvega ogla, je ukazal svetnik uštaviti. Pomigal je agentu Hubru.

— Za vsak slučaj ostanete tukaj. Stražite pristavo tako, da ne bo nihče pozoren. Če se odpelje drugam kakor na postajo, ji sledite.

Konja ste spet potegnili in Martinič je dejal:

— Zdi se, da tako gladko le ni šlo.

— Morilka ona ni, je odgovoril svetnik s suhim glasom.

— Gotovo ne?

— Gotove ne!

— Torej so nas varali tri tedne napadni sledovi?

— Ne. Samo morilka ni. Sicer pa ima pri stvari precej posla.

— Zdelo se mi je, kakor bi se ji bilo posrečilo, podreti zadnji sum. Tako je vsaj name učinkovala.

— V Pontebi se to izpremeni, je odgovoril Koren. Do meje jo samo od daleč spremljam. Od meje dalje pa postanem njen uradnik spremljevalec.

— Ali jo v Pontebi primete?

— Odvisno je od tega, kar izpove. Zasllišim jo gotovo.

— Kako pa s stotnikom?

— Pazili bomo še nanj. Čutim pa, da je popolnoma nedolžen. Vendar dokler ni vse dovolj razvidno, moramo biti tudi proti njemu previdni.

Nekaj časa sta molčala. Nato je komisar nenadoma vprašal:

— Že res — sprava za akte, kaj je bilo v njej? Ali res samo rodbinski dokumenti.

— Ne! Ukradeni vojaški dokumenti.

Dr. Martinič je ostrmel.

— Tega bi si ne mislil.

— Niti jaz. Verjel sem komaj lastnim očem, ko sem jih zagledal.

— Kako pa je dobila baronica vojaške dokumente? Kako jih je dobil stotnik? je samo ob sebi umevno izpraševal komisar.

— To nama pove v Pontebi. Kar sem vam povedal, gospod doktor, so uradne stvari. Prosim, ne govorite o tem z nikomur, niti s kolegi ne.

— Da, gospod svetnik.

Voz je obstal pred postajo, Uradnika sta šla v gostilno, ki je stala nasproti, in čakala tam vlaka.

Pokazalo se je, da je bila svetnikova previdnost odveč. Dvajset minut pred odhodom vlaka sta se pripeljala stotnik in baronica.

Fernkornu se je poznalo, da je veselejši. Baronici se je bilo posrečilo, razbiti pomisljike in ga spraviti v dobro voljo.

Do Pontebe nista mislila na zadevo. Sedela sta tesno skupaj in bila tako zaptljena vase, da nista opazila policijskega svetnika, ki ju je neprestano ostro motril. Baronica je bila preprosta, nežna in stotniku otroško udana. Oba policijska uradnika sta na tistem sklenila, da je najočarljivejša ženska, kar jih živi po svetu. Šla sta na hodnik.

V Pontebi je hotela ostati baronica v kupeju.

Koren jo je prosil, naj stopi ž njim v inšpekcijsko sobo, ker mora še o nekih rečeh z njo govoriti.

Baronica je privolila nekoliko hladno. Stotnik jo je hotel spremljati, toda svetnik je vztrajal pri tem, da mora govoriti z baronico sam.

V inšpekcijski sobi se je svetnik jako zresnil.

— Uradna dolžnost mi ukazuje, da zahtevam še nekaj pojasnil, predno nadaljujemo vožnjo.

— Prosim, prosim! Izprašujte!

— Opozorjam vas najprej na to: Po avstrijskih postavah bi bili morali naznaniti veleizdajo, za katero ste vedeli. Ker tega niste storili, ste sokrivi. Nahajamo se na avstrijskih tleh. Moral bi vas, kakor bi mi bilo tudi žal, takoj aretirati, če vas vaši odgovori popolnoma ne oprostite.

Baronica se je sicer zdrznila, ko je čula besedo „aretirati“, ali se je takoj zravnila in svojo malo glavo ponosno dvignila.

— Ne zavedam se, da bi bila česa kriva, je odgovorila preprosto.

— Lepo. Potem dovoljite vprašanje: Kje ste dobili vojaške dokumente, ki ste mi jih izročili?

— Kupila sem jih. Za veliko vsoto kupila in z namenom, da jih vrnem lastniku.

— Vedeli ste torej, kdo ima dokumente. Torej ste poznali tata?

Baronica ni takoj odgovorila.

— V Benetkah sem slučajno zvedela, kdo ima dokumente. Če bi bila javila oblasti, bi bila dosegla ravno tisto, česar nisem hotela. Želela sem, kakor sem že povedala, celo zadevo kolikor mogoče na tistem urediti. Ponudila sem torej dotičniku 30 tisoč

Dovažanje bolnikov in ranjencev s fronte.

kron. Iz lastnega žepa seveda. Bil je zadovoljen in mi poslal popirje. To je vse.

Policijski svetnik je gledal baronici ostro v oči, kar ji ni bilo prijetno. Vprašala ga je:

— Ali ste zdaj zadovoljni?

Svetnik je skomizgnil z ramama.

— Vidite, baronica, stvar je mogoče drugače tolmačiti. Pazite: Vašega brata je nekdo ustrelil. Ta vaš brat se je v službi svoje domovine skrival po našem mestu. Pri njem najdejo beležko: „Jutri ob osmih zjutraj poklicati Fernkorna“. Zdaj pa potuje vaš ženin, stotnik Fernkorn, ki je šef generalnega štaba okradenega generala, z ukradenimi popirji v Italijo, ki se more edina okoristiti z dokumenti. Potem se posreči meni dobiti dokumente in obenem izjavo, da ste jih kupili vi za 30 tisoč kron. Vi, sestra špijona in nevesta šefa generalnega štaba, ki vam je pripeljal dokumente. Če torej ne imenujete storilca ali drugače povedano ne dokažete, da nima vaš ženin s to zadevo nobenega stika, moram zahtevati točno izjavo od stotnika. Če mi jo odreče, ga moram naznaniti njegovim višjim.

Baronico so ti stavki vznemirili. Videlo se je, da je iskala le izhoda, ko je rekla:

— Saj ste mi obljubili, da je stvar zdaj opravljena?!

— Ena stvar, baronica. Gre pa vendar za umor. Pri umorjencu so našli beležko, o kateri sem govoril. In to kaže na zvezo. Kakšen posel pa naj bi imel laški špijon s stotnikom avstrijskega generalnega štaba? Morda nam ravno to pojasni umor. Mogoče je, da ni kriva umora ravno kaka romantična zgodba. Morda je bilo treba spraviti s poti človeka, ki je o kom preveč vedel. Posebno važno je torej, da stotnik dokaže svojo nedolžnost. Saj to sami sprevidite, baronica. Vam in njemu je torej koristno, da izpoveste vse in odvrnete od njega sum.

Meta je pogledala žalostno in očitajoče svetnika.

— Če prav razumem, je dejala lahko, postaja stvar posebno Franu nevarna. Ponavljam še enkrat: On je popolnoma nedolžen. Če sem se jaz vmešala v zadevo, nisem to storila, ker sem se bala zanj, temveč ker sem se bala za srečo svoje ljubezni. Moj Bog, ali ne morete tega razumeti?

— Oprostite. Razumem, vse razumem. Samo tega ne razumem, zakaj ne rečete dokumente mi je dal ta in ta.

Baronica je molčala.

— Dajte mi četrto ure časa, da premislim.

— Če se zadovoljite z družbo enega mojih uradnikov, prav rad.

— Delate z menoj kakor z ujetnico?

Policijski svetnik je vprašal:

— Ali hočete ostati tukaj, ali greste v kupe?

— V kupe.

Policijski svetnik je odprl vrata.

Tik vlaka je stal stotnik.

— To je pa dolgo trajalo, je rekel nestrpnost. Ali si že brzjavila, da prideš?

— Ne, ravno hočem.

Stopila je naglo v kupe.

Stotnika, ki je hotel za njo, je pridržal policijski svetnik.

— Pardon, samo trenotek, prosim. Povejte mi, gospod stotnik, ali ste imeli rodbinske dokumente vi spravljene?

— Ne, pred dvema dnevoma sem jih dobil, je odgovoril stotnik odkrito.

— Ali smem vedeti, od koga?

— Postrežček mi jih je prinesel s pis-mom — čakajte, saj ga še imam.

Dovažanje živil za fronto.

Stotnik je vzel iz žepa sivo kuverto, na katero je bil napisan s strojepisom njegov naslov. V kuverti je tičal karton z baronično pisavo:

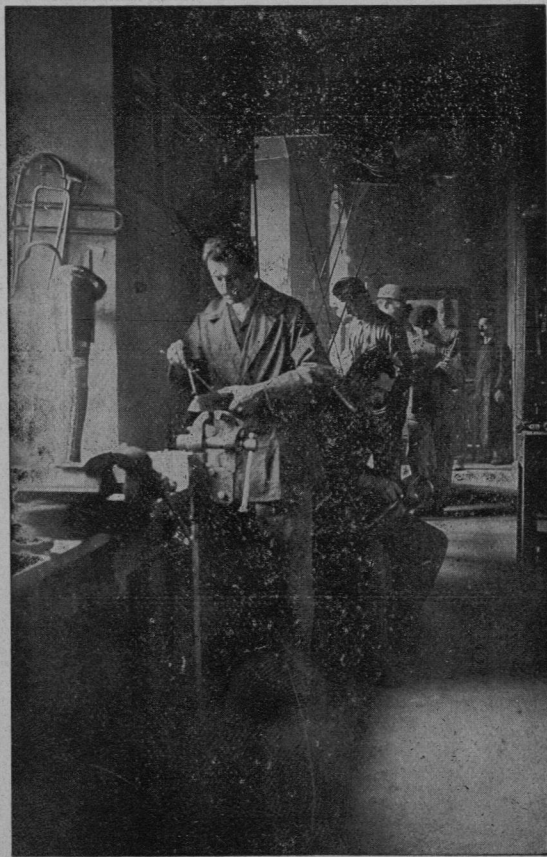
(Dalje prihodnjič).

Naša kri!

»Hej Slovenci, naša reč slovenska živo klije!« ...

Uradno poročilo generalnega štaba z dne 27. maja 1916 se glasi:

»Poročnik (pravzaprav je že c. in kr. nadporočnik) Albin Mlaker, saperskega bataljona št. 14, je vdrl s svojimi ljudmi brez ozira na silno obojestransko obstreljevanje v

Izdelovanje umetnih udov za vojne pohablence na češki tehniki v Pragi, Karlovo namestje.

utrdbo »Casaratti«, vjel sovražne saperje, ki so hoteli utrdbo razstreliti, ter vplnil tri nepoškodovane težke oklopne havbice in dva lahka topa.

Vse avstrijsko časopisje na čelu dunajske »Neue freie Presse« se divi po pravici temu junaškemu činu, na laškem bojišču, činu, ki bo blestel v zgodovini svetovne vojske kot eden najsijajnejših vzgledov slo-

venskega junaštva, slovenske požrtvovalnosti in neustrašenosti.

Kdo je ta junak, ki je dovršil tako orjaško dejanje?

»Ta pogumna korenina, — je slovenski oratar!«

Čitatelje bo zanimala povest te srednje meščanske rodbine, iz koje je vzklil ta »Oberleutnant der Weltgeschichte«, kakor ga upravičeno imenuje »Neue freie Presse«.

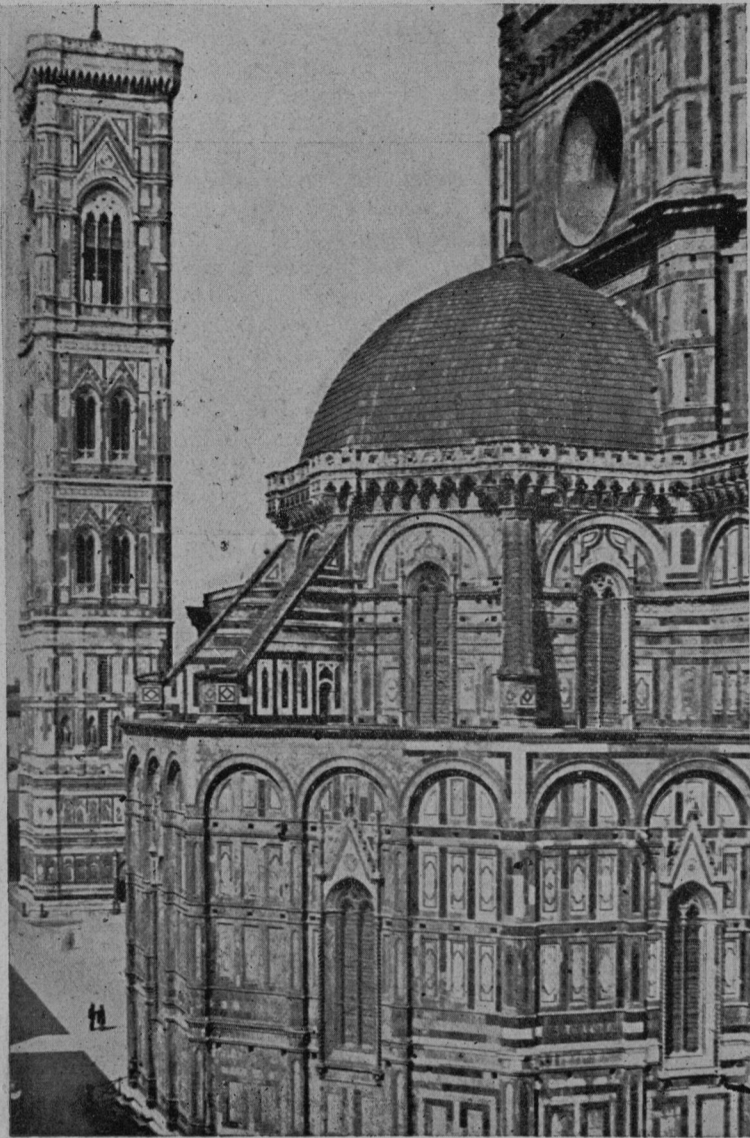
Oče Štefan Mlaker rojen je v občini Vrhloga (Oberbau) v slovenjebistriškem okraju iz postene in imovite slovenske kmetijske rodbine. Po gimnazijalnih študijah v Mariboru vstopil je v službo pri južni železnici. Ustanovivši si skromno eksistenčno podlago, se je oženil z Marjeto, rojeno Beg, koje zibelka je tekla v Sušicah pri Toplicah na Dolenjskem. Po daljšem službovanju na Kranjskem je dobil pred mnogimi leti službo postajenačelnika v Moškanjcih, prvi štaciji od Ptuja na progi Pragersko-Budimpešta v smeri proti Ormožu.

Pred več leti se je preselila ta rodbina v Ptuj, kjer službuje g. Štefan Mlaker sedaj kot nadrevident. Postavila sta si lepo vilo v Karčevini pri Ptuj na obrežju deroče Drave, koje bistri in šumeči valovi vzbudili so v mlademu junaku že rano ljubezen do veslanja in plavanja. On, Albin, kakor tudi njegovi bratje in sestre, kojih ima osem, so pravi virtuozji v plavanju in veslanju.

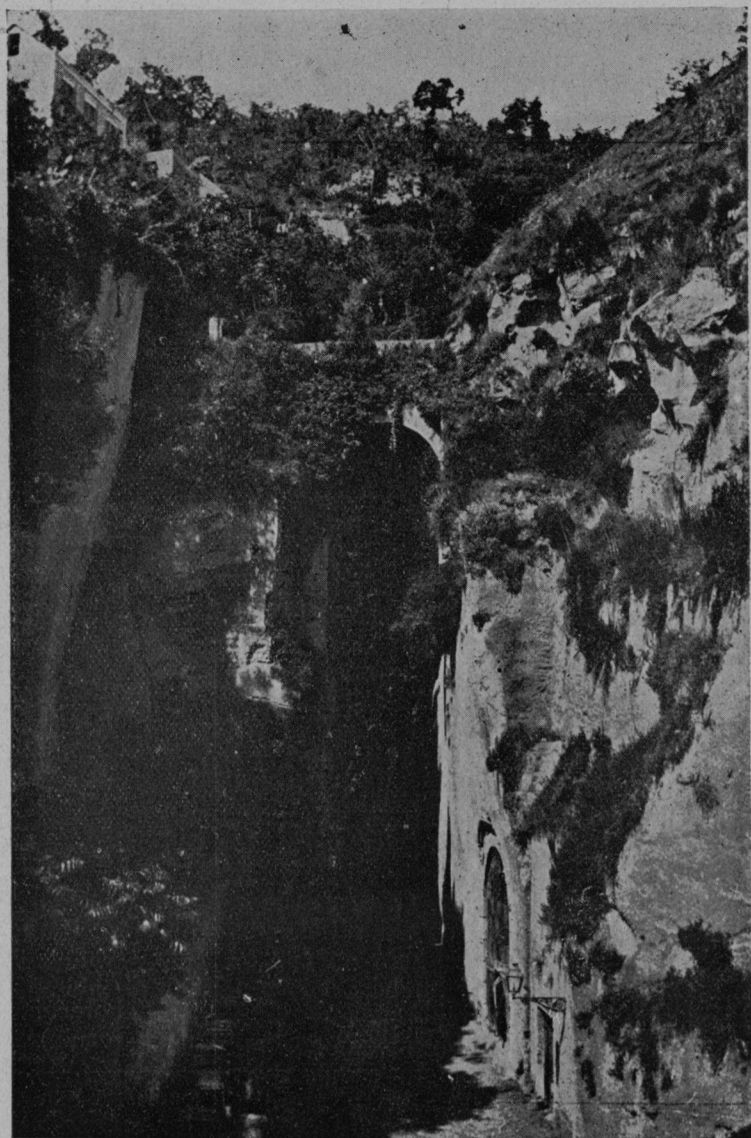
Slavljenec Albin je sedaj 25 let star ter je po dovršenem VI. gimnazijskem razredu vstopil v pionirsko kadetnico v Hainburgu. Dodeljen je bil najprej k pionirskemu bataljonu št. 5 v Kremsu, a pozneje po ustanovitvi saperjev, prestavljen k saperskemu bataljonu št. 14. Po izbruhu vojne se je posebno odlikoval na ruskem bojišču povodom razstrelitve nekega mostu. Od treh kozakov napaden, se je srčno branil, dovršil zadačo in v stegno ranjen se končno rešil. Tudi v Volinji se je odlikoval, tako da mu je armadno poveljstvo 12. voja izreklo v laskavih besedah zahvalo. Zdaj se je izkazal še proti Lahom.

Končujemo z besedami »Neue freie Presse«.

»Dieser Leutnant, auf den der Morgen-tau des Ruhmes sich niedergesenkt hat, dieses nachwachsende Reis aus dem Stamme unseres Heeres, darf nicht blos als Persönlichkeit genommen werden, sondern muß auch zur allgemeinen Bedeutung erhoben werden. Albin Mlaker ist die Ausstrahlung des Besten, das aus den politischen Verschulterungen des Osterreichers gerausgeholt werden kann, die Männlichkeit, die Frische der Veranlagung und die zugreifende Kraft überall dort, wo es ihm gestattet wird, sich frei zu entwickeln.«

Nadžkofijska katedrala in njen samostojni stolp v Florenci, najlepšem laškem mestu.

Piedigrotta pri Neapolju, izletna dolina z letovišči.

Mi podpišemo vsako besedo nemškega lista ter se radostnim srcem pridružujemo slavi slovenskega junaka in hrabrega zmagovalca.

Največja bitka na morju!

Tudi trditev, da je angleško, največje brodovje na svetu nepremagljivo, se je izkazala kot laž. Dne 31. maja popoldne in 1. junija ponoči je nemško vojno brodovje na odprtem morju premagalo Angleže. Nemško brodovje sta poveljevala podadmiral Scheer in podadmiral Hipper. Dasi so imeli Angleži najmanj 34 modernih velikih in največjih bojnih ladij ter so bili mnogo močnejši, so jih naskočile nemške torpedovke in križarke, iz daljave pa so streljale velike nemške oklopnice. Angleži so kmalu pobegnili, a so se zopet vrnili ter končno premagani odpluli. Angleško brodovje je izgubilo dva dreadnóa, šest križark, več podmornic in tri

torpedne rušilce, ki so se vsi potopili z moštvo vred. Izgube Angležov so ogromne in grozovite. Grmenje topov je bilo tako strašno, da so se tresle hiše na danskem nabrežju.

Danski listi pišejo, da je mogoče nemško pomorsko zmago pri Skagerraku primerjati le z bitko in zmago pri Trafalgaru blizu Gibraltarja. Zmaga na Severnem morju

je največja pomorska bitka v svetovni zgodovini. Pri Trafalgarju je angleški poveljnik Nelson l. 1805 uničil francosko-špansko brodovje, zdaj pa so Nemci uničili Angleže.

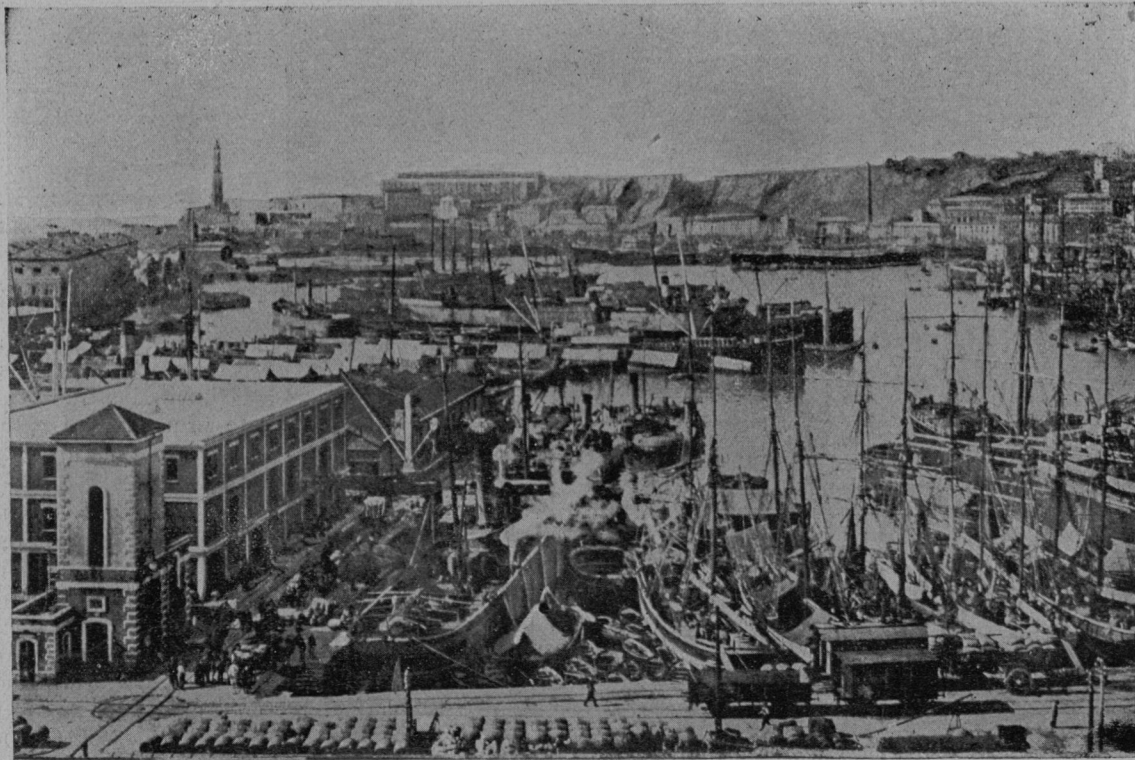
Zmaga Nemcev 31. maja t. l. je po svojem pomenu enaka zmagi avstrijskega brodovja pri Visu, kjer je Tagetthof l. 1866 uničil laško silno brodovje. Nemci so zdaj

raztrgali angleško domišljavost, kakor so pred 50 leti Avstrijci razbili pri Visu laško širokoustnost.

V sedanji vojni pa je bitka na morju dne 31. maja glede važnosti enaka bitki pri Gorlicah, kjer smo prebili rusko fronto in dosegli zmago, ki je vrgla Ruse popolnoma iz Galicije.

Seveda so v tej strašni pomorski bitki tudi Nemci izgubili nekaj ladij in nekaj moštva. Saj imajo Angleži ogromno topništvo! Toda nemške izgube so malenkostne v primeri z angleškimi, ki so grozne.

Angleži so se doslej še povsod slabo izkazali. Poraženi so morali zapustiti Dardenele, v Mezopotamiji so bili

Pogled na jakinsko luko (Ancona), ki so jo naši letalci že večkrat ometavali z bombami.

Francoski frančiškan v vojaški uniformi na fronti.

in takrat je bil celo zaprt (l. 1597). L. 1601 je prišel v Valladolid, takratno prestolico Španske. L. 1604 je dobil dovoljenje za tisek svojega slovitega romana »Don Quichote« in je izšel prvi del romana l. 1605. Ta del je doživel mahoma tri izdaje. Vendar mu tudi to delo vsled kritike Lopes de Vega, ki mu ni bil naklonjen, ni prineslo zaželenega gmotnega uspeha.

L. 1608 se je stalno preselil v Madrid in pristopil l. 1609 neki pobožni bratovščini. To leto so izšle njegove »Noveles gemplares«, ki so njegovo drugo najznamenitejše delo. Sprejete so bile od občinstva celo navdušeno. Ker je drugi del »Don Quichota« predolgo izostal, je neki Avellanedas l. 1615 izdal nadaljevanje Cervantesovega prvega dela tega romana. To je napotilo Cervantesa, da je takoj izdal svoj drugi del »Don Quichota«. V predgovoru govori o svojem slabem zdravju. Dne 18 aprila 1616 je sprejel pesnik poslednje olje in dne 23. aprila je izdihnil. Njegov potni roman »Persiles y Segismunda« je izdala po njegovi smrti njegova žena. Zadnja leta sta pesnika podpirala, sicer v skromni obliki, grof Lemoški in nadškof v Toledu. Splošno je živel pesnik v jako siromašnih razmerah in moramo tem bolj spoštovati njegovo duševno plemenitost.

Njegove »Novele«, njegova žaloigra »Numancia« in pa njegova »Potovanja na Parnas« — že ti trije spisi so zasigurali pesniku častno mesto v španski književnosti, svetovno pesniško slavo pa mu je pridobil njegov roman »Don Quichote«. V njem je prvotno nameraval pesnik zasmehovati razne viteške romane; sčasoma pa je vzljubil osebo glavnega junaka, poglobil je njegov značaj in je v slikanju nasprotja med idealizmom in resničnostjo ustvaril humoristični roman. Upliv tega romana na literature vseh dežel je bil velik, ravno tako tudi upliv njegovih novel.

Francoski duhovnik v vojaški uniformi na fronti.

Skrb za naraščaj.

Pred vojno se je včasih čula trditev: »Teško se živi. Preveč ljudi je na svetu. Drug drugemu stopa na pete. Po vsakem koščku kruha se izteza dvajset rok, za vsako službico se bori na stotine prosilcev. Ne bilo bi napačno, če bi se človeštvo nekoliko iztrebilo in število lačnih želodcev nekaj zmanjšalo«.

Da si je bila ta trditev lehkomišelnost in nekulturna, vendar ni bila brez resničnega jedra. Da je bilo preveč ljudi ponekod, se je videlo na izseljevanju v Ameriko, Avstralijo in drugam. Toda izseljevanja so bile krive tudi zanikerne razmere. Premalo se je storilo za obrt in za trgovino, preskromno se je gojilo kmetijstvo, premalo je bilo doma zaslužka. Zato so hiteli ljudje preko meje

Položaj v Tunisu in Maroku se je baje za Francoze v zadnji dobi zelo poslabšal ter je tudi Tanger že ogrožen. Naša slika kaže staro svetišče v Tunisu.

tepeni, padla je Kut-el-Amara in zdaj so bili poraženi tudi na morju pri Skaggerraku v Severnem morju. Kramarska ošabnost in nadtutost razpada polagoma, a gotovo.

Cervantes.

Miguel de Cervantes Saavedra, eden najslavnejših španskih pisateljev, je živel istočasno s slovečim angleškim pesnikom Shakespearom, in zanimivo je, da sta oba umrla isto leto in skoro isti dan. Obeh tristoletnica smrti je bila v drugi polovici aprila t. l. Cervantes, čigar najslavnejše delo »Don Quichote« je znano po vsem svetu, je bil rojen 9. okt. 1547 v Alcali de Henares od starišev plemenitega rodu, ki pa so živeli v siromašnih razmerah. Cervantesova mladost je bila polna romantike, zakaj že kot mlad dečko se je mnogo vozil okoli po morju, se udeleževal raznih bojev, bil ranjen in pohabljen, enkrat celo ujet in le proti visoki odkupnini izpuščen. Ko se je vrnil v domovino, je bil v raznih službah.

Njegovo prvo delo je bil pastirski roman »Galatea« (izšel l. 1585), v katerem opevana pastirica je menda njegova poznejša žena. Vendar ta roman nima posebne umetniške vrednosti. Ko se je preselil v Madrid, je spisal večje število iger, ki jih se tudi igrali, vendar vsled neugodne kritike Lopes de Vega ne s posebnim uspehom. Od teh iger ste v celoti ohranjeni samo dve, od sedmih so znani naslovi, o ostalih pa sploh nič. Pozneje, je služboval v raznih mestih, tako kot komisar v Sevilli, kot izterjevalni uradnik zao-stalih davkov v Granadi. Kot takemu se mu je nekoč pripetilo, da nekaj ni bilo v redu,

in preko morja s trebuhom za kruhom.

Danes vidimo, da imajo države za vojne svrhe ogromno denarja. Če bi bile v dobi miru le stotinko teh denarnih grmad uporabljale za večji razvoj industrije, železnice, potov, trgovine, kmetijstva, šol, umetnosti in ljudske vzgoje, kako visoko bi stale v kulturi in blagostanju vse dežele! Kako ugodno bi živel vsak državljan! Morda bi tudi vojne ne bilo treba, če bi bile vse vlade vedno delale svojo dolžnost do državljanov.

Zdaj imamo strašno vojno, ki grozovito trebi v človeštvu. Toda žalibog, da uničuje tudi najboljše sinove, najodličnejše duhove. In že danes vemo, da bo po vojni premalo ljudi, zlasti premalo delavnih mož. In zato se misli, kako se pokliče izseljence zopet domov, kako se pomnoži rojstvo otrok in kako se omeji umrljivost med državljanji.

Zlasti Francoze mučijo velike skrbi zaradi bodočnosti naroda. Že več močnih društev imajo, ki naj bi skrbeli za povečanje in izboljšanje naraščaja ter za pospeševanje zakonov. Zdaj pa je list »Rappel« (z dne 28. aprila) prinesel predlog pod naslovom »Zdravilo«. To zdravilo pa je: mnogoženstvo!

Friderik Bricka piše čisto resno, da bo vbodoče namesto ene neveste vedno deset deklet na ponudbo. Kaj pa naj store dekleta? — Ali naj postanejo vse stare device? — Vsaka francoska rodbina bi morala po vojni dobiti vsaj po šest otrok, da se zamaše luknje, ki jih je izkopala vojna v francoskem narodu. Tega števila pa ne bo nikdar narodil posamezen francoski zakonski par, a mogoče je to le če bo imel en mož po več žena. Vsaka žena bi morala svojo doto uporabljati le za vzreje svojih otrok, in vsa nakopičena bogastva starih devic naj bi se porabila za pomlajenje izumirojočega ljudstva. Nezakonske matere naj dobe državne

pa je število zakonskih otrok izredno padlo, a število nezakonskih otrok je tudi manjše kakor navadno. Za vse te otroke se mora zdaj država brigati v mnogo večji meri, ker je tudi umrljivost otrok tekom vojne mnogo večja, kakor je bila pred vojno. Matere ali slabše žive, ali pa se za otroke manje brigajo. Sodišča imajo torej več dela.

Nekateri predlagajo, naj bi se dala nezakonskim otrokom popolna enakopravnost z zakonskimi; skrbi se naj za preživež nezakonskih mater ter za vzrejo in vzgojo njih

državo, nego naj se jih prisili, da nosijo bremena vojne v obliki novega otroškega davka, ali pa da se — pomože in imajo lastne otroke. Marsikak vojak se vrne kot invalid domov, kjer ga čaka kopa lačnih in strganih otrok. Vojak invalid se je žrtvoval za državo, torej tudi za bogate samce. Zato pa naj ti egoistični samci, ki mislijo le nase, poslej skrbe tudi za invalidske otroke! Če je vojak trpel več let vse bridkosti vojne in je krvavel za domovino, potem pač zasluži, da se njemu v plačilo stori kaj več za nje-

Šport na palubi angleške vojne ladje: Boksarski boj.

S francosko-angleškega bojišča: Ugotavljanje imen padlih angleških vojakov po boju z Nemci.

premije ali pa naj se vpelje množenstvo. Drugega sredstva ni, da se Francozi rešijo narodne smrti. Morala? Kaj je nemoralno: živeti ali izmreti? Vse kakor bolje živeti in množiti se.

Francozom gre torej že celo »za nohte«, če stavljajo take predloge!

Toda tudi pri nas, v Avstro-Ogrski, se pečajo z vprašanjem naraščaja. V prvem letu vojne se je narodilo več zakonskih otrok, kakor navadno. Zlasti število nezakonskih otrok se je silno povečalo. V naslednjih časih

otrok. Vobče naj bi se za doječe matere obračala vsa državna briga, ustanovljali zavodi i. dr.

Predlagajo pa tudi nove davke za samce, ki imajo dobre plače. Vsak samec naj bi plačeval poseben davek, ki bi se vporabljal na korist otrok, zlasti pa za vzrejo sirot in nezakonskih otrok. Vsak samec naj bi vzdrževal vsaj po enega otroka; če ima večjo plačo, pa naj bi plačeval za vzrejo dveh, treh otrok. Samci naj bi svojega denarja ne zapravljali brez koristi za narod in

gove otročiče, za katere invalid sam ne more več dovolj zaslužiti! Samci morajo vedeti, da je dobra vzgoja invalidskih in ubožnih otrok na korist vsega naroda; zato naj pomagajo, da se ti otroci prehranijo, oblečejo in primerno izobrazijo. Kdor pa noče plačevati samskega davka, naj se omoži, saj deklet je več kot dovolj! — Misel ni napačna. A kako se izvrši? —

Toda oglasilo se je tudi Splošno žensko društvo, ki združuje vsa ženska društva avstrijska, ter zahteva, naj se zaradi pomnoženja naraščaja odpravi celibat učiteljic in državnih uradnic. Zakaj bi se te ženske, ki imajo javne službe, ne smele možiti? Marsikdo bi se oženil z učiteljico ali državno uradnico, ker bi v zakonu služila dva in bi bilo vzdrževanje obitelji lažje. Tudi večina privatnih uradnic se ne sme omožiti, ker bi jih skrb za dom in otroke v uradu motilo. Toda žena-mati že zasluži, da se ž njo zaradi otrok malo potrpi, če je le pridna in sposobna.

Tako naj bi dobilo torej še več žensk pravico do možitve, dasi bo po vojni manje mož. Nekateri pravijo zato, naj bi predvsem odpravil moški celibat, ker le potem bo imela odprava ženskega celibata resen uspeh!

Predlogov je torej več, a vsi stremé za tem, kako bi človeške izgube nadomestili in kako bi se naraščaj izboljšal.

Uganka.

1.

Beseda prva kaže to, kar ni a kaj takoj se mora dogoditi, ker taka je usoda vseh stvari, da vsaka mora se izpremeniti, in kar trenutek ta se porodi, že drug trenutek več ne more biti: beseda, ki bodočnost ti pove, ima vsesкупno črki dve.

2.

Beseda druga označuje to: kar zrno seme v zemljo položeno, iz sebe samo porodilo bo, in se razvilo v cvetje bo zeleno, ker kar oživlja tiho pod zemljo pozneje da nam polje razcveteno. Kar se na čudni ta način godi, v besedi kažejo ti črke tri.

3.

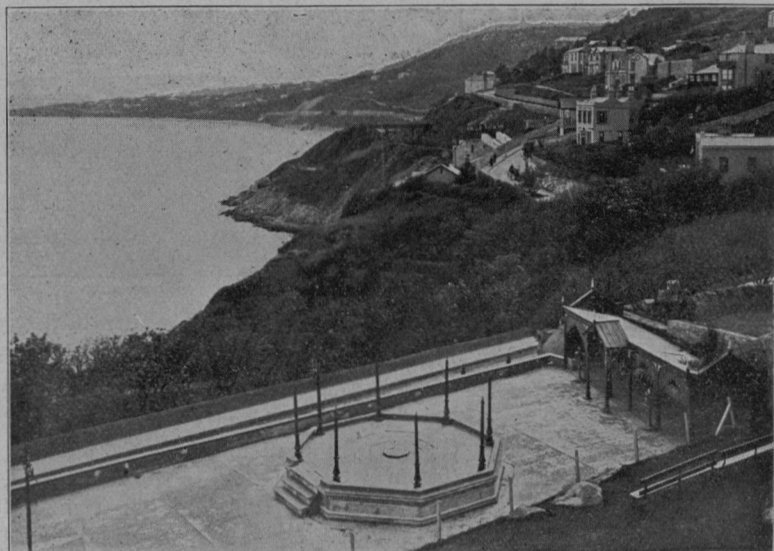
Beseda tretja to je krasna stvar, ki skupaj zlagali jo prvi dve, na mizo rad jo nosi gospodar, oživlja gostom glavo in srce.

invalida čez Švedsko zopet v domovino. Sedaj živi med brati Čehi in čaka, da poneha bojni vihar ob Soči, da jo odpiha zopet proti jugu med domače hribe.

Kuga vseh kug. Bolezni, pohabljenja in rane so bile vse čase spremljevalke velikih vojn, zato pa molimo, da bi nas Bog varoval vojske in kuge. V sedanji strašni vojski je zdravstvena oblast srečno omejila kužne bolezni, ki so pobirale druga leta vojake in se širile po vojakih med civilno prebivalstvo. Zdi se pa, da ne more omejiti kuge vseh kug, ki se širi od bojnih taborov po deželah in po mestih in ki preti, da nas okuži do tretjega rodu. Ali ni sredstva in pomoči, ki

nejo in ustavijo voz pogube?

Otroci naj hodijo bos. V neki mestni šoli so pošiljale učiteljice otroke domov, ker so bili bos. To kaže veliko nevednost učiteljic. Drugod je drugače. V zagrebških listih čitamo: Poskus nadomestiti zlasti pri otrocih usnjate čevlje s takimi, ki imajo lesene podplate, se ni obnesel, ker je obutev za otroško živahnost pretežka. Usnjeni čevlji pa stanejo danes toliko, da jih mali uradnik, obrtnik, delavec ne premore. Treba je poseči po radikalnem sredstvu: otroci naj hodijo bos, ne le doma, temveč tudi na ulici. Nazor, da to ne »paše«, da je sramotno se mora pobijati in odpraviti. V Zagrebu na Ilici je vi-

Po krvavi revoluciji Ircev v Dublinu. Ircei so se uprli Angliji in proglasili svobodno irsko republiko. Angleži so s topovi in puškami zatrli ustajo, razrušili Dublin, postrelili tisoče mož in žen ter napolnili ž njimi ječe. Naša slika kaže: zgoraj dublinsko luko, na desni palačo irske banke v Dublinu; spodaj dublinski carinski urad in cesto Sackville v Dublinu, kjer so bili krvavi ulični boji meseca maja t. 1.

Beseda prve je ponosni dar, če drugo žarki solnca obzare. Besedo to sestavlja črk ti pet, obvladajo ljudi, življenje svet.

Imena rešilcev te uganke priobčimo v tretji naslednji številki našega lista.

Razne vesti.

Skupina čeških vojnih invalidov v Pragi. Med njimi je tudi Slovenec Ljudevit Volarič, četovodja 97. pešpolka, 2. stotnija, kateri je bil na sv. večer 1. 1914, pred mestom Žmygrod v Galiciji pri nočnem bajonetnem napadu ranjen v nogo in drugi dan odveden v vjetništvo. Nahajal se je v bolnišnicah v Brodych, Kijevu in Petrogradu. Po dolgih osmih mesecih so ga poslali kot

bi varovala žene in otroke, poštena dekleta doma grozne bolezni, ki se je sramuje vsakdo in ki zapiše vsakemu svoj pečat na čelo? Na kmetih in v mestih bi bilo treba izgnati vsako sumljivo žensko osebo. Ženska, ki prodaja svoje poštenje, je hujša sovražnica vojaštva in domovine, kakor sovražnik, ki nam stoji odkrito nasproti. Take ženske so prav pogostoma tudi vohunke. Varovati je treba našo nežno mladino. Treba bi bilo tudi pri nas postav, ki zabranijo otrokom večerno pohajanje in postajanje po ulicah in po temnih kotih. Naša mladina ima preveč časa, pa postaja in pohaja, kadi in preklinja in kvanta. Kletvica je vsaka tretja beseda pri teh fantalinih in kletvico slišiš neredkoma iz ust majhnih deklic. Pohujšanje grozi naši mladini v vseh oblikah, grozi bolezen, katere sled ne izgine. Kje so voditelji, da se dvig-

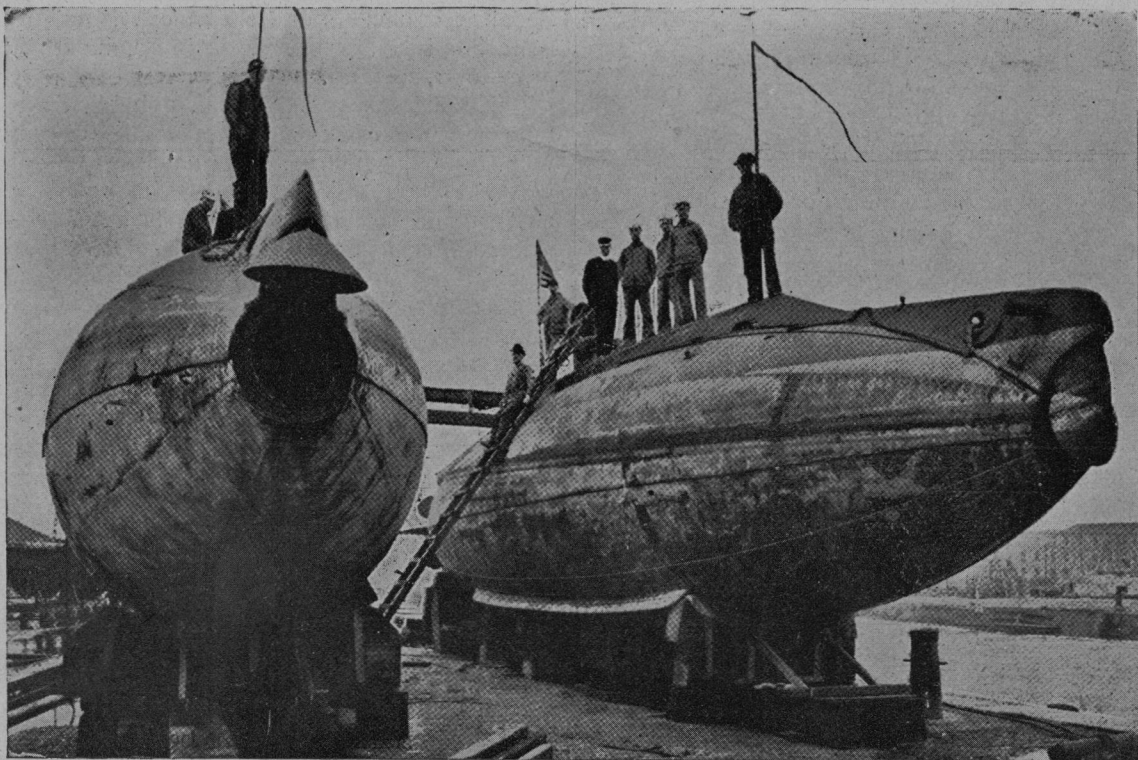
deti vsak dan soprogo nekega slovitega kirurga, elegantno damo, ki vodi svojo deco popolnoma boso na sprehod. Ta dama ima gotovo toliko denarja, da bi svoje otroke prav lahko obula. Pa tu gre za princip praktičnosti in ne za vprašanje siromašnosti! Za to pustite, naj hodi deca bosa! — Tako v Zagrebu. Isto velja pač tudi za Ljubljano. Mnogi starši so naravnost primorani, da štedijo z otroškim obuvalom, saj je treba misliti na zimski čas. Usnja bo še manj in še dražje bo. Zlasti šolska vodstva naj bi podučila otroke, da ni nespodobno, hoditi bos, temveč da je praktično in zdravo.

Morilec žensk Bela Kis je v B. Pešti deset let klal in ropal, ne da bi bilo kaj na dan prišlo. Z ozirom na to piše: »Neues Pester Journal«: Groza zaradi zločinov morilca Kisa se polega in budimpeštansko pre-

bivalstvo, ki je bilo več dni iz sebe zaradi teh strašnih umorov, se je potolažilo z mislijo, da Kis ni več živ. Ostalo pa je vprašanje: Kako je bilo mogoče, da je preprost človek toliko let uganjal zločine, ne da bi bilo kaj prišlo na dan. Krive so tega žalostne javne razmere in v prvi vrsti razmere pri budimpeštanski državni policiji. Kdo pa se pri policiji briga za ubogo služkinjo, ki jo je sorodnik ali delodajalec odglasil, čež da je izginila. Komu pa pride na misel, da se je morda zgodilo hudodelstvo? Kdo si vzame čas, da bi rešno poizvedoval? Saj gre le za ubogo služkinjo. Število služkinj, ki izgineje, je sila veliko in skoro ga ni dneva, da bi policijsko poročilo ne navedlo takega slučaja. Potem pa zaspri stvar. Tako ne sme več biti. Policija ne sme delati več razločka med ljudmi, ki si z rokami kruh služijo in med drugimi.

Arsiero in Asiago osvojena! Dne 15. maja je začela naša vojska med Adižo in Brento v razdalji 30 km ofenzivo proti laški meji na jugovzhodu. Trdnjavo za trdnjavo, goro za goro, hrib za hribom so osvajale naše čete, prekoračile mejo in 30. maja osvojile trdnjavski mesteci Arsiero in Asiago, kjer se začenjajo laške železnice proti Vicenci in Veroni. V 15 dneh so naši ujeli 30.388 Lahov, med njimi 694 časnikov, zaplenili 299 topov i. dr. Uspeh naše vojske pod višjim poveljništvom prestolonaslednika Karla Franca Jožefa in nadvojvode Evgena je presenetljivo velik. Naši topovi razrušijo vsak odpor, naše čete premagajo vse ovire. Zlasti se zopet odlikuje naš III. kor, med njimi Slovenci in Hrvatje (Bosanci in Istrani), pri katerih je tudi naš prestolonaslednik. Laško izdajstvo je kaznovano. Vračajo se časi Radeckega in Albrehta!

Ženske na prižnice! To je najnovejše glasilo, ki grmi zdaj po Angleškem. Prvi je to misel izrekel jako popularni pisatelj Horatio Bottomley. Namen tega gibanja je, dobiti čim več moških za vojaško službo. Angleški duhovnik Vanghar je slovesno izjavil, da je ubijanje Nemcev v sedanjem času najvzvišenejša dolžnost vsakega Angleža in Bottomley se sklicuje na to izjavo pri svoji zahtevi, naj gredo duhovniki v vojno, na njih mesto pa naj stopijo ženske. Za velike verske in cerkvene naloge bi zadostovali škofje, krstiti in krščanski nauk učiti bi

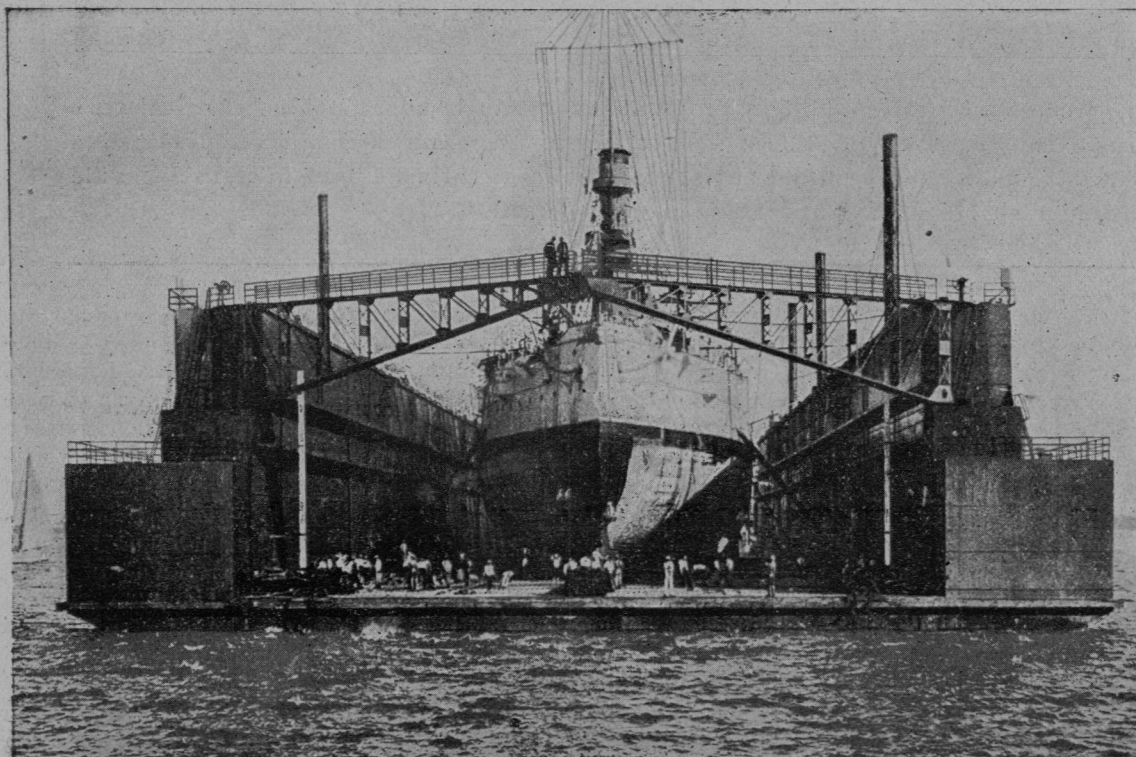
Američanski pomorski čolni na kopnem. Tak čoln plava globoko pod morsko gladino in vojniki žive vedno v čolnu.

pa ženske tudi znale in vdove tolažiti ter skrbeti za otroke še bolje, kakor možiki. Bottomley omenja, da ima Anglija že sedaj nekako svečenico, ki jo pozna in čisla vsa Anglija in sicer je to Annie Besant. Bomo videli, kaj poreče angleška duhovščina o tem predlogu enega vodilnih mož pobožne Anglije.

„Mi ostanemo pri starem“. Kakor poroča »Linzer Tagespost« je zaostal Raab na Gornjem Avstrijskem 1. maja za eno uro. Vri Raabčani so namreč sklenili, da se ne bodo ravnali po novem času, temveč da ostanejo pri starem. Cerkevna ura bije še vedno po starem in ko je preteklo nedeljo prečital občinski sluga pred cerkvijo še enkrat ministrsko naredbo o poletnem času, so se mu kmetje nasmejali: »Haun, wosch wüll er?« ter so šli domov, v prepričanju, da jih imajo »die Stodthern« za norca. Tudi nekatere druge gorenjeavstrijske občine so »odklonile« novi čas.

Načrti ruskega vojnega ministra. Novi ruski vojni minister Šuvajev je rekel zastopnikom časopisja, ki so ga obiskali, da je njegova poglavitna naloga, pomagati Rusiji do zmage. Najvažnejše je, da se preskrbi armadi vse, kar potrebuje. Zato je treba staviti velike zahteve do tovarn, ki izdelujejo vojne potrebščine. Zlasti je pa tudi treba pritegniti izobražene kroge za vojaško službovanje. Iz tega vzroka bodo v kratkem mobilizirani dijaki, da se jih izobrazijo za oficirje. Končno je rekel minister, da bo vojna trajala še jako dolgo, vsled česar naj se javnost ne vdaja iluziji, da bo kmalu mir. Tako »Berliner Tageblatt«.

Pozdrav z bojnega polja pošiljamo vsem čitateljem »Tedenskih Slik« zavedni fantje od c. in kr. nadomestnega brzojavnega stavb. oddelka št. 45.: Jožef Šimec, Nikolaj Radnič, Ivan Podobnik, Ludvig Mrazek, Ivan Žarn, Štefan Carli, Jožef Modrunka, Ivan Juvan in Ivan Debevc.

„Dok“, last Zjed. držav ameriških, največja ladjedelnica sveta v Baltimoru, slavna zaradi svojih tehničnih naprav.

Gospodinjstvo.

Kot nadomestilo za salatno olje rabijo sedaj na Hrvatskem sledečo »brozgo«: Za porcijo salate, zadostujočo za 5—6 oseb, se vzame trdo kuhano jajce, ki se prav drobno razseka in pomeša z enim surovim rumenjkom. Tej mešanici se prilije primerna količina kisa. Drug recept je ta: Zmešaj rumenjka in beljaka surovega jajca prav krepko in dobro, prideni nekoliko soli in polij salato. Ko si salato dobro premešal, prilij kisa. Tako pripravljena salata ima baje prav dober okus.

Pomanjkanje masti. Dan na dan bolj čutimo pomanjkanje masti. Ta nedostatak se do pozne jeseni ne more odstraniti in še za pozneje je vprašanje kako bo z mastjo. Vsakdo torej pametno ravna, da z mastjo kar najbolj hrani. Razentega je priporočljivo če sedaj uporablja za zabelo mesto masti surovo maslo. Dočim celo na Dunaju primanjkuje surovega masla, je Ljubljana še tako srečna, da ima tega blaga na kratek čas še zadosti na razpolago. Tudi z oljem ali z bučnim oljem se more zabeliti.

Nadevani krompirjevi cmoki. Naredi testo iz $\frac{3}{4}$ kg nastrganega kuhanega krompirja, 7 dek zdroba, enega jajca in malo soli; počiva naj vsaj eno uro. Medtem časom

skuhaj jabolka s sladkorjem in cimetom, iz soka napravi s surovim maslom in nekoliko moke omako; z jabolki nadevaj razvaljano, na četverokotnike razrezano testo ter ga stlači v cmoke, katere skuhaj v slani vodi. Zabeli jih s surovim maslom, v katerem ocvri kruhove drobtine.

Milo. Sedaj, ko je milo že nezno drago, moramo gospodinje zopet začeti doma kuhati milo. Spravljaj vso maščobo, ki je drugače ne moreš porabiti, ter dokupi še loja; ko imaš vsega kake 2½ kg, pristavi lonec k ognju. Primešaj 4 litre vode in 56 dek milovega kamna (Seifenstein), ki ga dobiš v drogeriji. To naj se kuha dve uri, potem vlij tekočino v plitko, podolgasto posodo. Ko se ohladi in strdi, zreži milo na kosce. Čim dalje da sušiš, tem boljše in izdatnejše je.

Odvajalno sredstvo, ki ga lahko vsakdo brez premisleka jemlje, so Fellerjeve rahlo odvajalne, želodec krepčujoče rabarberske kroglice z znamko »Elsa-kroglice«. 6 škatelj poštine prosto 4 K 40 vin. od lekarja E. V. Feller-ja, Stubica, Elsa-trg šte. 280 (Hrvatska). 12 steklenic Fellerjevega fluida z znamko »Elsa-fluid« poštine prosto 6 kron. Bolečine blažeče.

Zdrobovo praženje. Razbela surovega masla, stresi vanj dve skodelici pšeničnega zdroba, mešaj neprestano, da se malo prepriži in nekoliko zarumeni. Osoli, pridene sladkorja po okusu ter tri skodelice mleka; zmešaj dobro, potem postavi v pečico, da se spodaj in zgoraj zarumeni, t. j., da dobi lepo rumeno skorjo. Potem praženje z dvema vilicama razdrobi, posipaj ga še po vrhu s sladkorjem in ga daj s kuhanim sadjem na mizo. Toliko ga zadošča za 5—6 oseb. To praženje je zato ugodno, ker ne potrebuje nikakih jajec.

Zmečkane volnene obleke ne likaj, marveč jo obesi na vlažna mesta, kjer naj visi na prostem par dni. Ako je krilo zelo stlačeno, pa dolično mesto z gobo na lahno zmoči in obesi potem krilo, da se dobro posuši. Vlažni zrak izgleda vsa stlačena mesta;

likati jih pa nikar, ker izgubi blago svit barve.

Svetla mesta iz kamgarna odstraniš: Izperi jih z razredčenim govejim žolčem ali s salmijakovim cvetom, pomešanim z vodo. Včasih zadošča tudi, da položiš na dotično mesto mokro ruto in likaš z vročim železom preko nje.

Nadomestilo za čaj. Posuši v senci ali na toplem štedilniku cvetje prvenca (Waldmeister) ter spravi suhega. Kadar hočeš pripraviti iz njega čaj, ga kuhaj 15—20 minut na vodi; potrebuješ ga približno toliko, kakor lipovega cvetja. Primešaj malo vina in sladkorja, pa imaš izvrsten čaj, ki niti najmanje ne razburja živcev, kakor n. pr. kitajski čaj.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verišico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastoj in poštine prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Vredno, da se zabeleži. »Srečkovno zastopstvo« v Ljubljani (glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke industrialne banke v Pragi prejelo je te dni srečkovno naročilo iz daljne Azije od tam bivajočega veleposestnika brata Hrvata. Ker ima imenovani zavod od poprej naročnike iz širne Evrope, Amerike, Afrike in Avstralije, služi sedaj še naročilo iz Azije »Srečkovnemu zastopstvu« v ponos in dokaz, da je znano po vsem svetu.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je
MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. SKRINJAR, TRST

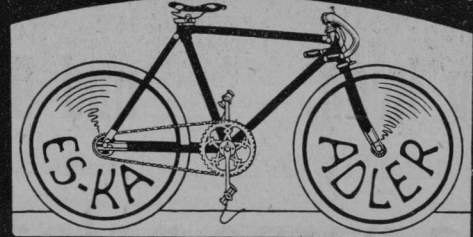
Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. ½ l 2 K. ¼ l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljemo naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

GORČEVA

**KOLEŠA PRIZNANO NAJ:
BOLJŠA SEDANJOSTI X**

A. GOREC

**LJUBLJANA MARIJE TERE:
ZIJE CESTA št. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH:
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO**

Modistika
MINKA HORVAT

Ljubljana, stari trg 21.

priporoča cenjenim damam svojo zelo povečano zalogo damskih slamnikov in otroških čepic.

Popravila najfineje in najceneje.

Umetniške razglednice
v največjem izboru, najlepše izdelane.

Vojne razglednice

Najnovejši posnetki z vseh bojišč, kakor tudi dopisnice: Ljubavne, lepe ženske glave, cvetje, svete, čestitke, šaljive, prirodne, vojaške itd. od najcenejših do najfinjših vrst od 5 do 14 kron po 100 kom.

Pisemski papir 10/10 in 100/100 najceneje priporoča trgovcem in preprodajalcem tvrdka

Rudolf Polaček
veletrgovina in založba dopisnic
Zagreb, Jurišičeva ulica 21.

Šelenburgova ulica I
(zraven trgovine Tičar)

Špecialna trgovina bluz
Antonija Sitar

Ako naročite in to storite nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
- 1 srečko ogrskega rdečega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880
- 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk iz leta 1884

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitek 630.000 kron

dobite igralno pravico do bobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastoj! Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: ¼ srečka K 40.—, ½ srečke K 20.—, ¼ srečke K 10.—, ⅛ srečke K 5.—. — Cena za novovstopivše igralce:

¼ srečka K 120.—, ½ srečke K 60.—, ¼ srečke K 30.—, ⅛ srečke K 15.—. Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 0/0 čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

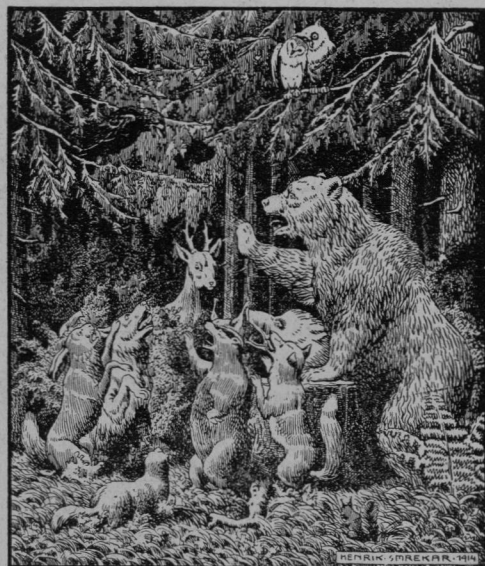
r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po **4 $\frac{3}{4}$ %** brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: **dvajset milijonov kron.**

Rezervni zaklad: **nad 900.000 kron.**

Popolnoma varno naložen denar.

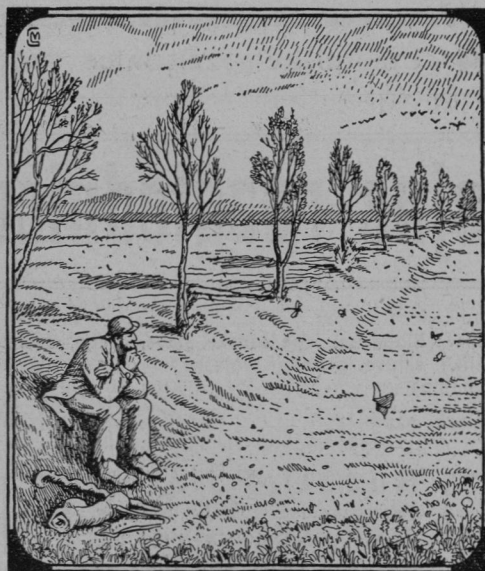
**RADO MURNIK
LOVSKE BAJKE IN
POVESTI**

Knjiga vsebuje:

Na male kavke dan. — Zaljubljeni jerebar. — Draga kljunača. — Veselega kljunača žalostni roman. — Paradni lovec Rekordavzar. — Lovec rešitelj. — Opeharjeni ribič. — Povodnji mož ob Ljubljani. — Nedeljska bratovščina. — Brakada brez braka. — Duhek, lovski Orfej. — Za mrtvimi ogali.

Dobra, zanimiva knjiga je najboljši prijatelj.

Najlepše darilo za vojake ranjence in druge.

**MILAN PUGELJ
MIMO CILJEV**

Knjiga vsebuje:

Zanešeni. — Trije meseci. — Helena. — Jerom. — Zaljubljeni kmet. — Labud poje. — Utešenje. — Pet kron. — Zemlja sveta. — Opice.

Knjiga vsebuje:

Lovec Klemen. — Lenčica in zmaj. — O hudem kovaču. — Pastirska ljubezen. — Katrica in hudič. — V leščevju. — Dve nevesti.

Vse kritike o teh knjigah so jako ugodne.

Vsaka knjiga stane elegantno vezana 2 K 50 h. Razpošilja upravništvo „TEDENSKIH SLIK“, LJUBLJANA, Frančiškanska ul. 10./I.

MARIJA TIČAR,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 26. Šelenburgova ulica 1.
nasproti kazine

Prva specialna trgovina
umetniških, vojnih, pokrajinskih in drugih
razglednic

Priznana največjo izbiro na drobno in debelo.
Krasni albumi za umetniške razglednice
pravkar došli.

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene
POVEČANE SLIKE
v vsaki velikosti.

Povečane slike 42x53 cm stanejo samo 24 K.

Naročila sprejema upravništvo
TEDENSKIH SLIK v Ljubljani.

Darujte za „Rudeči križ!“

5 kg la milo za perilo K 10—

pošilja kot najboljšo nadomestilo za drago jedrnato
milo, plača se naprej.

Kemična tovarna Karl Jilek, Sternberg, Morava.
Preprodajalcem visoki popust.

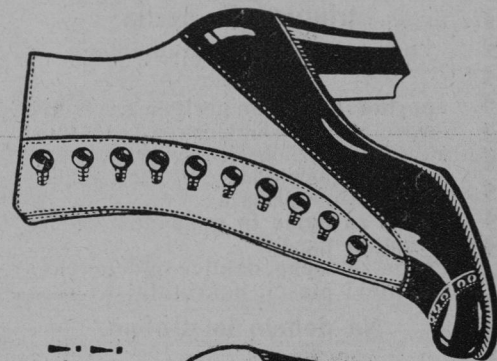
10 letna garancija.

Sedaj v vojnem času najbolj hvaležna in praktična
času primerna darila so samo
„Gritzner“ in „Afrana,“
šivalni stroji

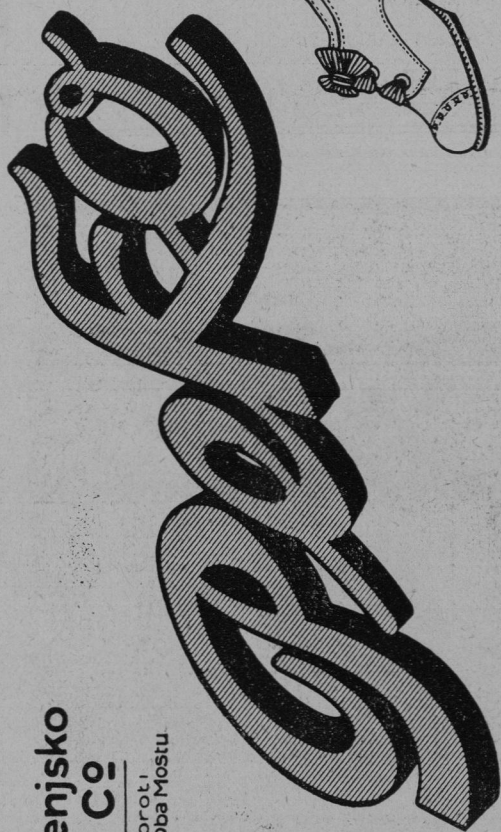
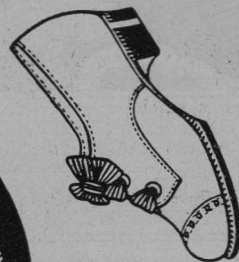
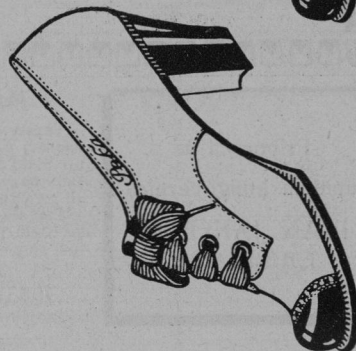
najboljši, dosedaj nedosežni v trpežnosti za rodbinsko rabo in obrt.
Prednost: kroglični tek, biserni ubod (Perlstick.) Pouk v vezenju brezplačen v
hiši. Cenj. občinstvu se radevolje razkažejo naši stroji in so v poizkušnjo na
razpolago, brez da bi se sililo h kupčiji.

Edina tov. zaloga šivalnih strojev in njih delov (za šivalne stroje
vseh sistemov.)
Ze nad 3 milijone hvaležnih odjemalcev.

Josip Petelinc, Ljubljana,
za vodo — blizu frančiškanskega mosta, levo — 3 hiša.

Moderne oblike!
Solidni izdelki!

Tovarna Čevljev Tržič, Gorenjsko
PETER KOZINA & CO

Breg. LJUBLJANA nasproti Sv. Jakoba Mostu

PRODAJA NA
DEBELO IN DROBNO

**ZAHTEVAJTE
CENIKE!**

Prekupcem
priporoča se
izbira in nakup
na zalogi

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog „ 48,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod
kontrolno c. kr. deželne vlade. 463

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posojila na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 1/4%, izven Kranjske
pa proti 5 1/2% obrestim in proti najmanj 3/4% odplačevanju na dolg.

Zdrava kri!

Kri je splošna redilna tekočina, iz koje dobiva život svoje
redilne snovi. Ako nima kri zadostnih redilnih snovi, slabijo
organi ter nastane cela veriga bolezni in trpljenja, ki nam
greni življenje.

Ta zla veriga mora biti pretrgana

in to je mogoče samo na eni točki, namreč pri hranitvi krvi,
pri zboljšanju krvi.

Spisal sem po dolgoletnem proučevanju knjigo, v koji beremo
kako in na kak način se kri in sokovi popravljajo, kako se
zboljša hranitev, kako se moremo bolezni ogniti ter jih odpravljati.

Popolnoma zastoj

pošljem ta dragoceni spis vsakemu, kdor mi piše zanj! Tudi
dam vsakemu priliko, da se prepriča, na kak način je to mo-
goče, brez vinarja izdatka. Toda pišite takoj!

Ekspedicija lekarne pri operi. Budimpešta VI. Oddelek 499.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10
 špecialna trgovina pletenin,
 trikotaž in perila
 priporoča svojo veliko zalogo,
 kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velbdje dlake in bambaža.
 Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, in flanele.
 Perilo za dečke, deklice in dojenčke.
 Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

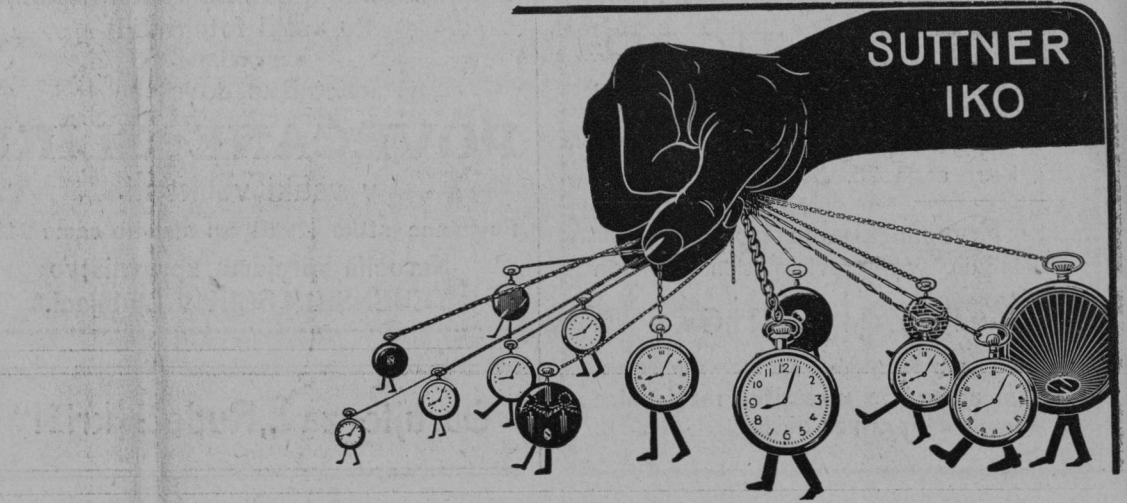
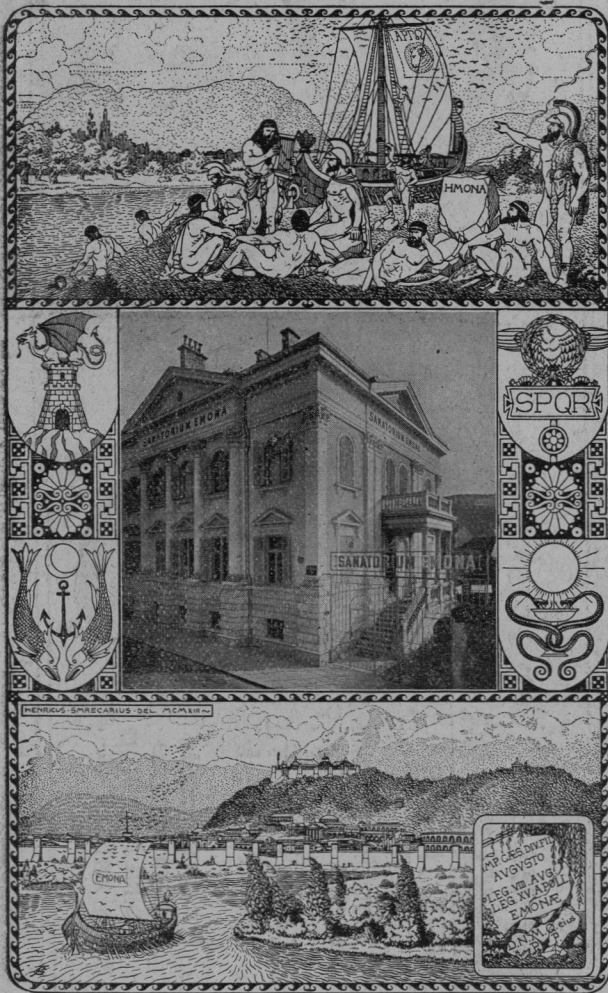
Na debelo in drobno.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
 napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani.
 Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi.
 V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.
 Zadostuje steklenica.
 Spričevala na razpolago.

Priporoča se
 umetna knjigovoznica
IVAN JAKOPIČ,
 LJUBLJANA.

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

- St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura K 4:10
- „ 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih „ 5:90
- „ 719. Srebrna remontoar-ura „ 7:80
- „ 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti „ 8:40
- „ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov „ 7:20
- „ 518. Ploščnata nikelnasta kavaliirska ura „ 7:50
- „ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta „ 7:90
- „ 804. Srebrna damska ura „ 9:50
- „ 1544. Usnjata zapestnica z uro „ 10:50

- Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov „ 14:—
- „ 1450. Bela kovinasta verižica „ 2:80
- „ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta „ 1:—
- „ 916. Srebrna verižica, masivna „ 3:20
- „ 422. Nikelnasta športna verižica „ 1:75
- „ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“ „ 2:—
- „ 213. Srebrni prstan z kamnom „ 1:40
- „ 211. Srebrni prstan z kamnom „ —90
- „ 1063. Prstan, zlato na srebro „ 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
 po povzetju ali če se
 denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
 zastonj in poštnine prosto.

Neugajajoče
 se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice.

Svetovna razpošiljalnica.

Nobene podružnice.

Poravnajte naročnino!

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnjega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.

Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
 V Pulju, 25. marca 1914.

DOMAČA TVRDKA!

Export žepnih električnik

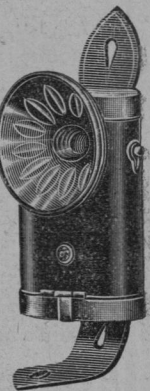
svetiljk in baterij

št. 80 komplet . . . K 8:—
 „ 80 A „ . . . „ 9:—

K. A. Kregar,

Ljubljana, Sv. Petra cesta
 št. 21./23.

Trgovci velik popust.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.